
Aika 22.01.2025, klo 16:30

Paikka Teams

Käsiteltävät asiat

§ 1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 2 Pöytäkirjan tarkastaminen

§ 3 Omaishoidon tuen palvelujen myöntämisen perusteet

§ 4 Liikkumista tukevien palvelujen myöntämisen perusteet

§ 5 Ikääntyneiden omaishoidon sijaisavun palvelun päättäminen 1.3.2025 lukien ja kuntouttavan päivätoiminnan sekä omaishoidon sairaanhoitaja ja lääkäripalvelun laajentaminen

Osallistujat

Sari Silventoinen, puheenjohtaja
Pirjo Komulainen, 1. varapuheenjohtaja
Satu Hahtonen, sihteeri
Matleena Eemola
Jaakko Haapamäki
Markku Jahnukainen
Kim Kiuru
Satu Lampi
Tuula Latosuo
Riina Mattila
Ismo Nöjd
Ossi Ollikainen
Anna Pulkkinen
Mia Rundgren
Lauri Untamo
Lotta Vainiola
Merja Heikkonen
Kristiina Kariniemi-Örmälä, integraatiojohtaja
Raija Kontio, hyvinvointialuejohtaja
Veikko Ollila
Helinä Perttu
Onni Pusa
Virpi Rätty

§ 1**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Kokouskutsu on lähetettävä hallintosäännön § 147 mukaan 4 päivää ennen lautakunnan kokousta kullekin jäsenelle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus.

Kutsu jäsenille on toimitettu 17.1.2025 ja esityslista on julkaistu Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla. Pöytäkirja pidetään nähtävänä hyvinvointialueen verkkosivuilla tarkastamisen jälkeen.

Lautakunta on päätösvaltainen, kun enemmän, kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Ehdotus

Esittelijä: Kristiina Kariniemi-Örmälä, integraatiojohtaja

Lautakunta päättää todeta kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 2**Pöytäkirjan tarkastaminen**

Kokoukselle valitaan palveluiden järjestämisen lautakunnan jäsenistä kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.

Ehdotus

Esittelijä: Kristiina Kariniemi-Örmälä, integraatiojohtaja

Palveluiden järjestämisen lautakunta päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Pirjo Komulaisen ja Ismo Nöjdin.

Palveluiden järjestämisen lautakunta, § 23,05.06.2024**Palveluiden järjestämisen lautakunta, § 3, 22.01.2025****§ 3****Omaishoidon tuen palvelujen myöntämisen perusteet**

KEUHDno-2023-1102

Palveluiden järjestämisen lautakunta, 05.06.2024, § 23

Valmistelijat / lisätiedot:

Katja Vuori

katja.vuori@keusote.fi

johtava asiantuntija

Liitteet

- 1 Omaishoidon tuen myöntämisperusteet 2024 FINAL
- 2 Liite 1 Hoitoisuusryhmät palkkiot ja vapaa-oikeus
- 3 Kooste ja vastaukset OHT lausuntopyynnön vastineisiin

Keusoten omaishoidon soveltamisohjeet ovat tulleet voimaan lokakuussa 2020. Ohjeita käytäntöön sovellettaessa on huomattu tarve ohjeiden tarkentamiseen. Toive soveltamisohjeiden päivittämiselle on noussut sekä asiakaskunnasta, että palvelutarpeenarvioita ja päätöksiä tekeviltä viranhaltijoilta.

Omaishoidon soveltamisohjeiden on toivottu mahdollistavan omaishoitajuuden sekä omaishoidon palkkion jakamisen useamman hoitajan kesken. Luonnoksessa omaishoidon tuen soveltamisohjeiksi voidaan omaishoidon tuki jakaa kahden omaishoitajan kesken heidän suostumuksellaan. Omaishoidon tuki voidaan jakaa esimerkiksi lapsen vanhempien ollessa yhteishuoltajia ja lapsen asumisen tapahtuessa vuoroasumisena. Samoin omaishoidon tuki voidaan jakaa kahden hoitajan kesken tilanteissa, joissa iäkästä vanhempaa hoitaa vuorotellen kaksi omaishoitajaa. Koska edellä mainituissa tilanteissa omaishoitaja ei ole yhtäjaksoisesti ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin sidottuna omaishoittoon, ei hänelle synny erillistä oikeutta lakisääteisiin omaishoidon vapaisiin.

Sekä lasten ja nuorten että aikuisten kohdalla omaishoidon tuen hoitoisuusryhmä 3 ja hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen palkkio on yhdistetty samaan luokkaan. Aiemmin luokat olivat erillään, mutta palkkion suurus oli silloinkin sama. Voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen palkkiota ei makseta, jos hoitajalla on tältä ajalta vähäistä suurempia tuloja tai hän saa vuorotteluvapaalain 13 §:n mukaista vuorottelukorvausta tai alle 16 -vuotiaan lapsen sairausvakuutuslain 10 luvun mukaista erityishoitorahaa (Laki omaishoidon tuesta 5 §).

Soveltamisohjeen luonnoksessa kuvataan sosiaalihoitolaista mukaista omaistaan tai läheistään hoitavan vapaata (muu omaishoito). Palvelu tulee kyseeseen silloin, kun kriteerit omaishoitosopimuksen tekemiselle ovat olemassa, mutta omaishoitajana toimiva ei ole halunnut tehdä varsinaista omaishoitosopimusta. Näissäkin tapauksissa vaaditaan kirjaukset hoito- tai palvelusuunnitelmaan omaishoitajan antamasta sitovasta hoidosta ja huolenpidosta tehtävineen. Sosiaalihoitolaista mukaisia palveluja myönnetään tarveharkinnan ja määrärahojen puitteissa. Edellä mainitun palvelun

ollessa sitovaa ja vaativaa, on hoitajan mahdollista saada enintään 3 vrk kuukaudessa vapaita. Vapaat voidaan järjestää samoilla järjestämistavoilla kuin sopimusomaishoitajien kohdalla.

Ehdotus

Esittelijä: Leena Säkäjärvä, asiakasohjauksen päällikkö

Palveluiden järjestämisen lautakunta:

- Päättää hyväksyä omaishoidon soveltamisohjeisiin ehdotetut muutokset 1.8.2024 alkaen.

Käsittely:

Johtava asiantuntija Katja Vuori piti asiasta alustuksen.

Kirsi Lopenen teki palautusesityksen Riina Mattilan kannattamana, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun. Myöntämisperusteita ja soveltamisohjeita tarkennettava seuraavista kohdista:

- **1 Omaishoidon tuen myöntämisen periaatteet**
- **3 Palvelutarpeen arviointi**
- **4 Hoitopalkkiot ja hoitoisuusryhmät**
- **10.2. Omaishoitajan hyvinvointi- ja terveystarkastukset**
- **10.3. Muu vapaa**

Päätös

Lautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Palveluiden järjestämisen lautakunta, 22.01.2025, § 3

Valmistelijat / lisätiedot:

Katja Vuori
katja.vuori@keusote.fi
johtava asiantuntija

Liitteet

- 1 Omaishoidon-tuen-myöntämisperusteet-ja-soveltamisohjeet-1.10.2020
- 2 LUONNOS Omaishoidon tuen myöntämisperusteet patu 22.1.2025 (2)
- 3 OHT soveltamisohjeiden myöntämisperusteiden tarkennukset
- 4 Palveluiden järjestämisen lautakunta korjaustarpeet 5.6.2024
- 5 Lausuntopyyntö neuvostoille 19.12.2024
- 6 Lausunto esityksestä omaishoidon palkkioihin ja omaishoidon soveltamisohjeeseen 9.1.2025 _ Omaishoitajärjestöt
- 7 Lausunto omaishoidon palkkioista sekä omaishoidon soveltamisohjeista Nurmijärven vanhusneuvosto 28.12.2024
- 8 Omaishoidon palkkiot ja soveltamisohjeet lausunto HVA vanhusneuvosto 8.1.2025
- 9 Vammaisneuvoston_lausunto_7.1.2025
- 10 Neuvostojen kommentit OHT soveltamisohjeeseen

Omaishoidon soveltamisohjeet olivat palvelujen järjestämisen lautakunnan päätöksenteossa 5.6.2024. Palvelujen järjestämisen lautakunta palautti myöntämisen

perusteet uudelleen valmisteluun. Lautakunnan pyytämät tarkennukset on huomioitu ohjeessa ja merkitty vihreällä fontilla. Pyydetyt RAI-mittareiden arvot on tuotu esille violetilla fontilla. Luonnokseen tehdyt muutokset verrattuna nykyiseen soveltamisohjeeseen on tehty punaisella fontilla.

Koska omaishoidon saajien määrä kasvaa lasten ja nuorten hoitoisuusluokassa 1, on vammaispalveluissa huomattu tarve tarkentaa omaishoidon tuen myöntämisperusteita kyseisessä luokassa. Nämä ehdotukset tuodaan nyt uusina palvelujen järjestämisen lautakunnan päätöksentekoon vammaispalvelujen toiveesta (sinisellä fontilla luonnoksessa).

Alle on kuvattu vammaissosiaalityössä vaadittavat toimenpiteet lasten ja nuorten palkkioluokassa 1 soveltamisohjeen hyväksytyjen muutosten jälkeen.

- Mikäli asiakkaan hoitoisuusluokkaan on tulossa muutoksia, joudutaan tekemään palvelutarpeen arviointi, omaishoitosuunnitelman tarkastaminen ja samoin uusi viranhaltijapäätös.
- Muutosprosessiin kuuluu myös omaishoitajan ja asiakkaan informointi muutoksesta kirjallisesti, asiakkaan neuvonta palvelujen hakemisesta, omaishoitosopimuksen kirjallinen irtisanominen, uuden sopimuksen toimittaminen omaishoitajalle allekirjoitettavaksi sekä kuulemiskirjeet asianosaisille.
- Sopimusten irtisanomiseen päädyttäessä noudatetaan kahden kuukauden irtisanomisaikaa.
- Lasten ja nuorten palkkioluokassa 1 olevat asiakkaat käydään läpi vuoden 2025 aikana ja tarkistetaan oikeus omaishoidon tuen jatkumiseen. Tarkka aikataulutuksen etenemisestä tehdään vammaispalveluissa palvelujen järjestämisen lautakunnan päätöksen jälkeen huomioiden kokonaisuuden vaatimat toimenpiteet.

Ehdotus

Esittelijä: Kristiina Kariniemi-Örmälä, integraatiojohtaja

Palvelujen järjestämisen lautakunta päättää hyväksyä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen Omaishoidon tuen myöntämisen perusteet 1.2.2025:

- Omaishoidon tuen myöntämisen perusteet astuu voimaan 1.2.2025 uusien asiakkaiden osalta.
- Lasten ja nuorten palkkioluokassa 1 olevien asiakkaiden osalta vammaispalveluissa laaditaan tarkempi toimeenpanon suunnitelma heidän omaishoidon kriteerien täyttymisen arvioinnista uuden omaishoidon tuen myöntämisen perusteiden mukaisesti.

Tiedoksi

Vammaisten palvelujen päällikkö, vammaisten palvelujen johtava asiantuntija, kotona asumista tukevien palvelujen päällikkö, kotona asumista tukevien palvelujen johtava asiantuntija

§ 4**Liikkumista tukevien palvelujen myöntämisen perusteet**

KEUHDno-2025-198

Valmistelijat / lisätiedot:

Sari Pesu

sari.pesu@keusote.fi

vs. vammaispalvelujen päällikkö

Liitteet

- 1 Liikkumista tukevien palvelujen soveltamisohje hyväksytty 27.11.2023
- 2 LUONNOS Liikkumista tukevien palvelujen soveltamisohje 22.1.2025
- 3 Vammaisneuvoston perustelut soveltamisohjeen tarkennuksille
- 4 Lausuntopyyntö neuvostoille 20.12.2024
- 5 Vammaisneuvoston_lausunto_7.1.2025 (6)
- 6 Lausunto_liikkumista_tukevat_palvelut_Nurmijärven_vanhusneuvosto (1)
- 7 Lausunto_liikkumista_tukevat_palvelut_HVA_vanhusneuvosto (1)

Liikkumista tukeviin palveluihin kuuluvat sekä sosiaalihuoltolain mukaiset liikkumista tukevat palvelut että vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelu. Palvelua järjestetään henkilöille, joiden kotikunta on Hyvinkää, Järvenpää, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen tai Tuusula.

Nykyinen soveltamisohje on hyväksytty palvelujen järjestämisen lautakunnassa 27.11.2023. Vammaisneuvoston kokouksesta 25.4.2024 on tullut pyyntö korjata sanamuoto sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetuspalvelun kohdalla. Uusi vammaispalvelulaki on tullut voimaan 1.1.2025.

Tarkennuksia on tehty luonnoksen kappaleisiin:

- 2.2 Sosiaalihuoltolain perusteella myönnettävien liikkumista tukevien palvelujen taloudellinen tarveharkinta
- 2.3 Sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumista tukevien palvelujen toteuttamistavat
- 2.3.4 Sosiaalihuoltolain perusteella myönnettävien matkojen määrä

Muutetut kohdat näkyvät luonnoksen tekstiosiossa lihavoituina ja kursivoituina (stilisoidaan normaaliksi tekstiksi luonnoksen hyväksymisen jälkeen).

Luonnokseen tehdyillä korjauksilla, jotka liittyvät sosiaalihuoltolain mukaiseen liikkumisen tukeen vältetään tulorajan ehdottomuus ja tuodaan esille viranhaltijan huomioivan asiakkaan yksilöllisen kokonaistilanteen päätöstä tehdessään. Samoin luonnokseen on lisätty sosiaalihuoltolain 23 §, josta ilmenee sosiaalihuoltolain mukaisen liikkumista tukevien palvelujen tarkoitus ja asiakkaat, kenelle palvelu on suunnattu. Viimeisimpänä tarkennuksena on sosiaalihuoltolain perusteella myönnettävien matkojen olevan pääsääntöisesti enintään kahdeksan yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa.

Uusi vammaispalvelulaki on hyväksytty 1.3.2023 ja laki on tullut voimaan 1.1.2025. Luonnokseen on korjattu myös vammaispalvelulain mukaista liikkumista tukevan palvelun sisältöä nykyisen voimassa olevan vammaispalvelulain mukaiseksi.

Ehdotus

Esittelijä: Kristiina Kariniemi-Örmälä, integraatiojohtaja

Palveluiden järjestämisen lautakunta päättää hyväksyä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen liikkumista tukevien palvelujen 27.11.2023 hyväksytyyn soveltamisohjeeseen tehtävät tarkennukset liitteen 2 mukaisesti.

Tiedoksi

Vammaisten palvelujen päällikkö, vammaisten palvelujen johtava asiantuntija, kotona asumista tukevien palvelujen päällikkö, kotona asumista tukevien palvelujen johtava asiantuntija

§ 5**Ikääntyneiden omaishoidon sijaisavun palvelun päättäminen 1.3.2025 lukien ja kuntouttavan päivätoiminnan sekä omaishoidon sairaanhoitaja ja lääkäripalvelun laajentaminen**

KEUHDno-2025-229

Valmistelijat / lisätiedot:

Minna Koivumäki

minna.koivumaki@keusote.fi

kotona asumista tukevien palvelujen päällikkö

Liitteet

1 Omaishoidon sijaisavun palvelun päättäminen palvelujen järjestämisen lautakunta 22.1.2025

Ikääntyneiden omaishoidon tuen palvelukokonaisuutta tarkastellaan osana palvelujen verkostosuunnitelmaa ja hyvinvointialueohjelmaa. Tavoitteena on turvata lakisääteiset, tarkoituksenmukaiset ja yhdenvertaiset palvelut käytettävissä olevilla resursseilla.

Omaishoitoa tukevana palveluna Keusotessa järjestetään lakisääteisen vapaan aikaista hoitoa asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaan:

- Perhehoitona osa- tai ympärivuorokautisesti perhekodissa tai hoidettavan kotona.
- Palvelusetelillä, jolla voi hankkia hoitopalvelua.
- Ympärivuorokautisena hoitona lyhytaikaishoidon yksikössä.

Ei lakisääteisenä omaishoitoa tukevana palveluna Keusote on tarjonnut yksilölliseen palvelutarpeen arviointiin perustuen:

- kuntouttava päivätoimintaa
- omaishoidon sijaisapua

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen yli 65-vuotiaille omaishoidon tuen asiakkaille on tarjottu asiakkaan kotiin vietävää omaishoidon sijaisapua vuodesta 2020 lähtien kaikissa kunnissa. Aiemmin palvelua oli vain Järvenpäässä ja Nurmijärvellä.

Vuonna 2024 Järvenpään ja Nurmijärven alueen omaishoidon tuen luokan 2 ja 3 asiakkaille on järjestetty lääkäri -sairaanhoitaja -palvelua pilottina. Pilottia edelsi kyseisellä alueella käytössä ollut lääkäripalvelun toimintamalli. Tavoitteena on laajentaa omaishoidon sairaanhoitaja - lääkäri -toimintamalli Keusote-tasoiseksi. Laajennuksen myötä voidaan palvelua tarjota myös Hyvinkään, Mäntsälän, Pornaisten ja Tuusulan omaishoidon tuen asiakkaille.

Keusoten kuntayhtymän alkaessa ikääntyneiden päivätoimintaa järjestettiin Hyvinkäällä, Mäntsälässä, Nurmijärvellä kolmessa toimipisteessä sekä Tuusulassa. Säästösyistä päivätoiminnan palvelua vähennettiin. Kuntouttavaa päivätoimintaa järjestetään tällä hetkellä Hyvinkäällä, Mäntsälässä ja Nurmijärvellä yhdessä toimipisteessä (Klaukkalassa). Tavoitteena on laajentaa kuntouttavaa päivätoimintaa Järvenpää-Tuusulan alueelle.

Ei lakisääteisen omaishoidon sijaisavun lakkauttaminen mahdollistaa sairaanhoitaja - lääkäri -toimintamallin sekä kuntouttavan päivätoiminnan laajentamisen kohdentamalla henkilöstöresurssi uudella tavalla. Omaishoidon sijaisavun

päätäminen ei tarkoita, että asiakkaat jäävät ilman palvelua, vaan kunkin asiakkaan kohdalla arvioidaan palvelukokonaisuuden järjestäminen asiakkaan yksilöllisen tilanteen mukaan. Muutosten tavoitteena on parantaa tuotettavien palvelujen vaikuttavuutta kotona asumisen tukena ja asumispalveluun siirtymisen viivästyttämisenä.

Ehdotus

Esittelijä: Kristiina Kariniemi-Örmälä, integraatiojohtaja

Palvelujen järjestämisen lautakunta päättää hyväksyä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen ikääntyneiden:

- Omaishoidon tuen asiakkaille tarjotun kotiin vietävän omaishoidon sijaisavun lakkauttamisen 1.3.2025 lukien.
- Omaishoidon sairaanhoitaja - lääkäripalvelun toimintamallin laajentamisen.
- Kuntouttavan päivätoiminnan laajentamisen.